

mua.fi

Maaseudun uusi aika -yhdistyksen jäsenkirje 2/2023

Askaisten kurkkumarkkinat 12.8.2023, Henrik Hausen

Puheenjohtajalla on asiaa!

Elokuun lopulla järjestettiin jälleen vuotuinen kaksipäiväinen maaseutututkijatapaaminen, joka keräsi lähes 100 maaseutututkijaa ja -kehittäjää tuoreen tutkimustiedon äärellä. Päiviä on järjestetty aina vuodesta 1992 lähtien ja päivillä on näin jo hieno reilun kolmenkymmenen vuoden perinne. Päivät ovat paitsi tutkimustiedon foorumi myös tärkeä kohtaamisen ja yhteisen keskustelun areena. Ensi vuonna päivät järjestetään Tervon Koskisydämessä 28.–29.8., nähdään siellä!

Yhdistyksen vakiintuneeksi käytännöksi on muodostunut myös MUA foorumi -webinaarin järjestäminen syyskokouksen yhteydessä. Webinaarissa pureudutaan tutkimusperustaisesti yhteiskunnan ajankohtaisiin kysymyksiin. Tänä vuonna esitysten ja keskustelun aiheena on julkisten rahavirtojen kohdentuminen maaseutu- ja kaupunkialueille sekä

kuntien paikkaperustainen kehittäminen. Webinaarin toivotaan keräävän jälleen niin tutkijoita kuin kehittäjiä ja politiikan toimijoita yhteen tutkimustiedon ja yhteisen keskustelun äärelle.

Yhdistyksen julkaisema monitieteinen Maaseutututkimus - Finnish Journal of Rural Studies -lehti on tärkeä maaseutututkimuksen kotimainen julkaisufoorumi. Lehteä on julkaistu aina vuodesta 1993 (vuoteen 2019 asti nimellä Maaseudun uusi aika) ja kehitetty kulloisenkin päätoimittajan toimesta. Nykyisen päätoimittajan Torsti Hyryläisen luotsaamana lehden nimeä on uudistettu ja kehitetty lehteä entistä monipuolisemmaksi. Lehden pääkieli on suomi, mutta lehdessä voidaan julkaista myös ruotsin- ja englanninkielisiä tekstejä. Artikkeleiden ohella myös katsaukset käyvät läpi vertaisarvioinnin. Lehti on ottanut käyttöön Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) vertaisarviointitunnuksen ja on akateemisen julkaisuforumiluokituksen tasolla 1. On tärkeää, että tarjoamme tutkijoina aktiivisesti korkeatasoisia tekstejä julkaisuun ja säilytämme lehden arvostettuna maaseutututkimuksen julkaisuforumina.

Nykyisen päätoimittajan toimikauden tullessa täyteen etsimme parhaillaan lehdelle uutta päätoimittajaa kolmivuotiskaudeksi (2024–2026). Tarjolla on aitiopaikka työskennellä monitieteisen lehden ja maaseutututkimuksen parissa. Lehden päätoimittajuudesta kiinnostuneet tarttukaa rohkeasti tilaisuuteen ja hakekaa tehtävää!

Vaalitaan ja vahvistetaan monitieteistä maaseutututkimusta ja vuoropuhelua.

Mari Kattilakoski
puheenjohtaja
Maaseudun uusi aika ry

Kutsu: Maaseudun uusi aika -yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous Joensuussa/etänä torstaina 26.10.2023

Aika: torstai 26.10.2023 klo 15

Paikka: Itä-Suomen yliopisto, Karjalan tutkimuslaitos, Aurora -rakennus, kokoushuone AU104 + AU105

Kokoukseen myös etäosallistumismahdollisuus. Ilmoitathan mahdollisesta etäosallistumisestasi ke 25.10. mennessä puheenjohtajalle mari.kattilakoski@uef.fi

Syyskokouksen asialista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajien (2) ja ääntenlaskijoiden (2) valinta
3. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
5. Toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 2024
6. Vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä varsinaisten jäsenten, yhteisöjäsenten ja opiskelijajäsenten jäsenmaksujen suuruus seuraavalle kalenterivuodelle
7. Valitaan hallituksen jäsenet seuraavan kalenterivuoden mittaiseksi toimikaudeksi
8. Valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja
9. Muut asiat
10. Kokouksen päättäminen

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen syyskokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle osoitteeseen mari.kattilakoski@uef.fi

Kaikki jäsenet ovat tervetulleita kokoukseen!

Hallitus

Kutsu MUA-foorumiin!

Webinaari to 26.10. klo 13–15

Millä eväillä maaseutua kehitetään? Tikun nokassa julkiset rahavirrat ja kuntien valmiudet

Minne julkiset varat kohdentuvat? Entä millaisena maaseudun kehittämisen kenttä avautuu kunnasta käsin katsottuna? Tule kuulemaan tuoreita tutkimustuloksia julkisten rahavirtojen kohdentumisesta maaseutu- ja kaupunkialueille, ja kuinka paikkaperustainen lähestymistapa näkyy maaseutukuntien kehittämisessä.

Ohjelma

Avaussanat

Mari Kattilakoski, puheenjohtaja, MUA ry

Julkisten rahavirtojen kohdentuminen maaseutu- ja kaupunkialueille

Teemu Makkonen, aluetutkimuksen ja talousmaantieteen professori, Itä-Suomen yliopisto

Maaseutukunnat paikkaperustaisen kehittämisen pyörteissä

Ella Mustakangas, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto

Keskustelua

MUA gradupalkinnon julkistaminen

Mari Kattilakoski & Irene Kuhmonen, MUA ry

MUA-foorumi on maaseutututkijoiden ja -kehittäjien Maaseudun uusi aika -yhdistyksen (MUA ry) vuosittain järjestämä webinaari, jossa pureudutaan tutkimusperustaisesti yhteiskunnan ajankohtaisiin kysymyksiin.

Tervetuloa kuulemaan tuoreita tutkimustuloksia ja keskustelemaan aiheesta!

Ilmoittaudu webinaariin 24.10. mennessä <https://link.webropol.com/s/MUA>

Lisätietoja:

Mari Kattilakoski, mari.kattilakoski@uef.fi, p. 050 449 4896

puheenjohtaja, MUA ry

Maaseudun uusi aika -yhdistys hakee uutta päätoimittajaa Maaseutututkimus - Finnish Journal of Rural Studies -lehdelle!

Nykyisen päätoimittajan toimikauden tullessa täyteen hakee yhdistys Maaseutututkimus - Finnish Journal of Rural Studies -lehdelle uutta päätoimittajaa kolmivuotiskaudeksi 1.1.2024–31.12.2026.

Päätoimittajalta edellytetään tohtorintutkintoa sekä kokemusta maaseudun tutkimus- ja kehittämistöiminnasta.

Päätoimittajan tehtävä

Päätoimittajan tehtävä on näköalapaikka maaseutututkimuksen kenttään. Tehtävässä pääsee kehittämään lehteä sekä edistämään maaseutututkimuksen näkyvyyttä ja merkitystä. Päätoimittaja vastaa lehden yleisestä tieteellisestä linjasta ja julkaistavien lehtien sisällöstä. Tehtävää hoidetaan yhteistyössä toimitussihteerin ja toimituskunnan kanssa. Päätoimittajan työ on sivutoimista, mutta tehtävästä maksetaan palkkio.

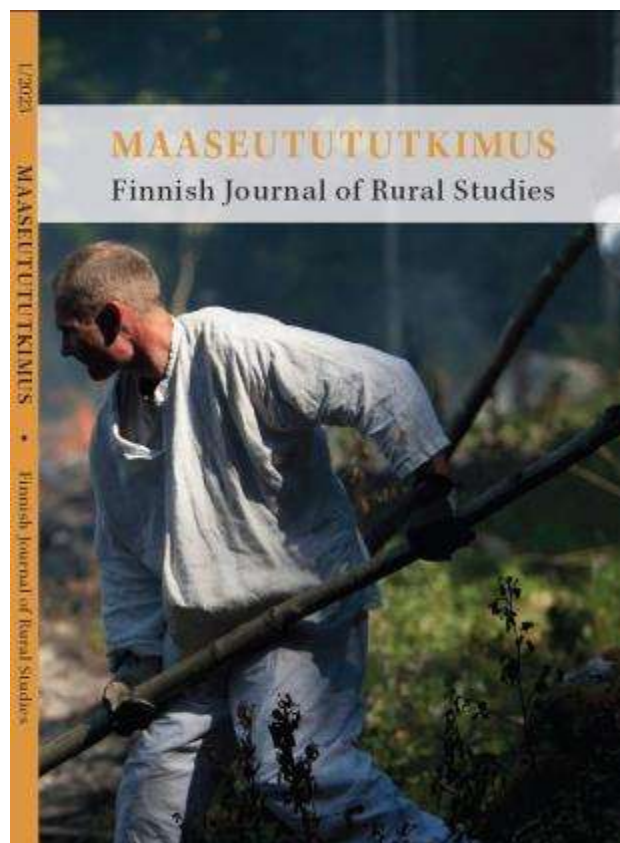
Maaseutututkimus - Finnish Journal of Rural Studies

Monitieteisen lehden pääkieli on suomi, mutta lehdessä voidaan julkaista myös ruotsin- ja englanninkielisiä tekstejä. Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa ja ajoittain julkaistaan teemanumero tai kokonaan englanninkielinen numero. Lehdessä julkaistaan tieteellisiä artikkeleita, katsausartikkeleita, puheenvuoroja, kirja-arvioita ja henkilökuvia. Lehden artikkelit ja katsaukset käyvät läpi vertaisarvioinnin.

Lehti on ottanut käyttöön Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) vertaisarviointitunnuksen ja on sitoutunut noudattamaan tunnuksen käytölle asetettuja ehtoja. Lehti on akateemisen julkaisufuorumiluokituksen tasolla 1. Lehti on ilmestynyt vuodesta 1993 lähtien (vuoteen 2019 asti nimellä Maaseudun uusi aika).

Vapaamuotoiset hakemukset päätoimittajan tehtävään tulee jättää 30.11.2023 mennessä Maaseudun uusi aika -yhdistyksen puheenjohtajalle mari.kattilakoski@uef.fi.

Lisätietoja antavat nykyinen päätoimittaja Torsti Hyryläinen pt@maaseutututkimus.fi, p. 044 308 5422 ja yhdistyksen puheenjohtaja Mari Kattilakoski mari.kattilakoski@uef.fi, p. 050 4494 896.

Hallituksen kokouskuulumisia

Vuoden 2023 kolmas hallituksen kokous pidettiin 5.5. Kokouksessa kuultiin esitys Eläköön maaseutu! -foorumista, minkä pohjalta keskusteltiin foorumin toiminnasta ja MUAn roolista siinä. Kokouksessa myös keskusteltiin MUAn uusien verkkosivujen ilmeestä, hyväksyttiin maaseutututkijatapaamisen 2023 lopullinen ohjelma ja budjetti sekä päätettiin ohjelman julkaisemisesta ja ilmoittautumisen avaamisesta. Kokouksessa sovittiin myös vuoden 2023 gradukilpailun avaamisesta ja valittiin kilpailun arviointiraati.

Neljännessä hallituksen kokouksessa 16.8. käytiin tilannekatsaus ja sovittiin viimeisistä toimista vuoden 2023 maaseutututkijatapaamiseen sekä valittiin vuoden 2024 maaseutututkijatapaamisen aika ja paikka. Kokouksessa päätettiin myös yhdistyksen syyskokouksen ja MUA-foorumin aika ja paikka (hybridiosallistuminen).

Viidennessä kokouksessa 19.9. luotiin katsaus Maaseutututkimus-lehden kehitykseen ja nykytilanteeseen sekä keskusteltiin lehden tulevaisuudesta ja uuden päätoimittajan hausta. Kokouksessa käsiteltiin myös maaseutututkijatapaamisesta 2023 saatua palautetta ja hallituksen kokemuksia tapaamisesta, sekä keskusteltiin 26.10. pidettävän MUA-foorumin teemasta ja puhujista.

Kuudennessä kokouksessa 9.10. käytiin läpi yhdistyksen syyskokoukseen 26.10. tulevat asiat sekä tehtiin vielä tilannekatsaus 26.10. pidettävään MUA-foorumiin.

Olli Voutilainen

sihteeri

Maaseudun uusia aika ry

Maaseutututkijatapaaminen Salossa tarjosi monipuolisen kattausten tietoa ja mukavia kohtaamisia

Kaksipäiväisessä tapaamisessa oli tänä vuonna mukana 90 maaseutututkijaa ja -kehittäjää. Työryhmiä oli 11 ja alustuksia niissä noin 50. Teemana oli ”Yhdenvertainen maaseutu”.

Ensimmäinen keynote-puhuja, aluesuunnittelun ja -politiikan professori **Sami Moisio** alusti otsikolla Alueellisen erivertaisuuden monet ulottuvuudet.

Eriarvoisuus on tutkimuksen muotiteema juuri nyt. Tulonjaosta ja varallisuuserojen kasvusta keskustellaan paljon ja kestävän kasvun kannalta eriarvoisuus on ongelmallinen asia. Myös alueellinen eriarvoisuus on otettu agendalle. Erivertaisuudeksi Moisio kutsuu eriarvoisuutta, joka perustuu herruuteen, ylivaltaan tai siihen, että jotakin suositaan toisten kustannuksella ja erivertaisuus on näin itsessään huono asia.

Julkinen valta vaikuttaa paljon alueelliseen eriarvoisuuteen. Tutkimusten mukaan tällä hetkellä alueelliseen kehitykseen vaikuttaa kaikkein eniten tietointensiiviset investoinnit. Niitä ohjaa hyvin keskittynyt tutkimus- ja kehitystoiminta.

Eriarvoisuudessa kysymys on myös kokemuksista ja mielikuvista. Kaupunki nähdään usein luonnollisena investointikohteena, maaseutu tuhlauksena. ▬

Keskustelussa nostettiin esille mahdollinen yhteiskuntarauhan järkkäminen, jos erivertaisuus koetaan liian kovana. Todettiin myös että luonnon ja terveellisen ympäristön menetys voidaan kokea merkittävänä ongelmana ja erivertaisuutena.

Toisen keynote-puhujan, nuorisotutkija **Kaisa Vehkalahden** alustus koski nuorten valintoja. Hän toteasi, että nuorisotutkimus on varsin urbaania ja että hänkin on uusi maaseutututkimuksen alalla. Maaseutualueiden nuoria katsotaan helposti ”toisina” ja keskitytään heidän ongelmiinsa. Omissa tutkimuksissaan Vehkalahti on kiinnittänyt huomiota myös maaseudun positiivisiin mahdollisuuksiin. Hänen haastattelemansa maaseutunuoret elävät oman elämänsä keskellä. Kuuluminen paikkaan nousi esille keskeisenä tekijänä, kun nuoria vetävät eri asiat eri suuntiin, lähtemiseen ja jäämiseen.

Maaseudulle jäämässä olevat nuoret korostivat, että maalla on vapaus olla oma itsensä, kulkea omia polkujaan. Lähtevät taas korostivat muun muassa niukkoja työ- ja opiskelumahdollisuuksia sekä jäykkiä asenteita maaseudulla. Näiden kahden väliin jäi neuvotteleva ryhmä, joka oli kiinnittynyt sekä maaseutuun että kaupunkiin ja ehkä asui monipaikkaisesti molemmissa.

Keskustelussa haluttiin eritellä kuulumisen tunteen ulottuvuuksia ja sitä, miksi jotkut valinnat nähdään luonnollisina ja toiset vaativat selittelyä ja perusteluja.

Päätoimittaja **Torsti Hyryläiseltä** kuultiin tiivis katsaus Maaseutututkimus -lehden tilanteeseen. Lehti ilmestyy nyt kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi tehdään teemajulkaisu noin joka toinen vuosi. Lehdelle saatiin tänä vuonna Tieteellisten seurain valtuuskunnan TSV:n vertaisarvioitu -sertifikaatti ja samalla täsmennettiin arviointimenettelyä. Sekä artikkelit että katsaukset vertaisarvioidaan. Myös lehtien arkistointia kehitetään niin, että suurin osa vanhoista lehdistä saadaan luettavaksi Journal.fi -alustalle. Lehden tulevaisuus näyttää hyvältä!

Maaseutuverkoston **Ann-Sofi Backgren** kehotti osallistumaan verkoston toimintaan ja hyödyntämään sen resursseja, erityisesti hän mainosti kansainvälistä toimintaa.

Maaseutupolitiikan neuvoston MANEn tutkimusvastaava **Hilkka Vihinen** esitti huolestuneen puheenvuoron maaseutututkimuksen näkymistä. Tutkimustiedon asema julkisessa keskustelussa on heikkenevässä. Tutkimustiedon halventaminen ei ehkä vielä ole ongelma, mutta se on meilläkin nousussa. Maaseutukeskusteluun heitetään kevyitä vertailuja esimerkiksi siitä, kuka elättää ketä. Tutkimuksen yksi rooli on väärän tai yksipuolisen tiedon alas ampuminen.

Jatkuvasti pitää myös arvioida tutkijoiden omia lähtökohtia. Ovatko indikaattorimme ajan tasalla ja osaammeko muodostaa oikeaa kokonaiskuvaa?

Uuden hallituksen ohjelma ei pureudu tarpeeksi hyvin maaseutuun, ohjelma keskittyy kilpailuun ja talouteen. Esimerkiksi hyvinvoinnin ja sosiaaliturvan ratkaisuilla on isoja maaseutuvaikutuksia. Ohjelma perustuu myös valtiojohtoisuuden vahvistamiseen, keskittämiseen ja kaupunkivetoisuuteen paikallisten ratkaisujen sijaan.

Toisen päivän seminaari järjestettiin yhdessä Suomen Kylät ry:n Kylä-Areena-tapahtuman kanssa. Pääosin yhteisjärjestelyt onnistuivat hyvin ja kun molempien tilaisuuksien osanottajat olivat paikalla, Lehmirannan juhlasali tuli täyteen.

Kaupunginjohtaja **Anna-Kristiina Korhonen** kertoi, että Salo on maan vahvin maatalouspitäjä ja vahvojen kylien alue. Esimerkkinä tästä hän mainitsi Angelniemen, joka oli juuri valittu Varsinais-Suomen Vuoden kyläksi. Hän muistutti, että paikat

ovat pysyviä vaikka nyky maailman kehitys muuten on nopeaa.

Kolmas keynote-puhuja, Pohjois-Savon aluekehityspäällikkö **Heikki Sirviö** keskittyi ruoan tuotannon näkymiin. Eesityksen lähtökohtana olivat geopolitiikan murrokset ja ilmastonmuutos. Globalisaatio on nyt peruutusvaihteella, ja ilmastopolitiikka on Sirviön mukaan saamassa vauhtia vasta kovin myöhään ja hitaasti.

Suomalainen ruuantuotanto on tärkeä osa huoltovarmuutta. Maatalouden yrittäjätulo on laskenut ja tilojen määrä on vähentynyt niin nopeasti, että sillä linjalla ei enää ole juurikaan mahdollisuuksia jatkaa. Maataloustuotannon alueellinen keskittyminen johtaa ympäristöongelmien kärjistymiseen. Samalla viljelijöiden on hankala tehdä muutoksia, kun kannattavuusongelmat painavat päälle. Ehkä oli syytä välillä puhua juuri ruoan tuotannosta.

Loppuseminaariin kuului myös tutkijapaneeli **Sulevi Riukulehdon** johdolla. Paneelissa käsiteltiin monia tärkeitä teemoja. Yliopistotutkija **Pirjo Pöllänen** peräänkuulutti ohjelmia, joilla saataisiin maahanmuuttajat sijoittuman enemmän maaseudulle. Apulaisprofessori ja MUA:n edellinen puheenjohtaja **Olli Lehtonen** halusi maaseutua mukaan innovaatioiden edistämiseen. Väitöskirjatutkija **Ella Mustakangas** korosti maaseudun roolia maan huoltovarmuuden varmistamisessa. Hän muistutti myös siitä, että maaseudulla on monta sellaista asiaa, joille olisi kysyntää edelleen.

Pöllänen kiinnitti huomiota myös kulkemiseen, se on erityisesti nuorille ja vanhoille hankalaa erityisesti maaseudulla. Mustakankaalla oli omakohtaista kokemusta 10-vuotiaan poikansa kuljettamisesta kuntakeskuksen harrastuksiin.

Lehtonen muistutti siitä, että palvelujen tarve muuttuu jatkuvasti, mutta päätökset palveluverkoista tehdään ainakin osittain paikkasokeasti. Taloudellisen optimoinnin lisäksi myös oikeudenmukaisuusnäkökohdat ja alueiden elinvoima tulisi huomioida.

Palaute

Päivien palautekyselyyn saimme 19 vastausta, mikä on selvästi enemmän kuin edellisvuosina, kiitos osallistujille siitä! Palaute oli hyvin myönteinen, sekä seminaarianti että työryhmät saivat asteikolla 4-10 arvosanaksi 9 eli kiitettävän. Järjestelyistä oli runsaasti kommentteja, joita MUA:n hallitus ottaa huomioon ensi vuoden päiviä suunniteltaessa. Erityisesti iltaohjelma sai kritiikkiä joskin tutkijoiden extempore-esitykset ja **Hannu Katajamäen** puheenvuoro saivat kiitosta. Rock-bändi kaikuvassa tilassa oli selkeä vikatikki.

Lisätietoja

Työryhmien abstraktikirja, kuva-albumin linkki, alustusten dioja, tarkemmat tiedot keynote-puhujista jne. on MUA:n nettisivuilla tässä: <https://www.mua.fi/tutkijatapaaminen-2023/>

Henrik Hausen
jäsen sihteeri
Maaseudun uusi aika ry

Tarjota juttuja Maaseutututkimus-lehteen!

Maaseutututkimus (*Finnish Journal of Rural Studies*) -lehti on avoimesti saatavilla ja luettavissa suomalaisten tiedelehtien yhteisellä verkkosivustolla journal.fi.

Tutkijoita kannustetaan tarjoamaan tieteellisiä artikkeleita lehteen. Lehti kuuluu akateemisen julkaisufoorumiluokituksen tasolle 1.

Lehti ilmestyy myös painettuna ja postitetaan kaikille yhdistyksen jäsenille.

<https://journal.fi/maaseutututkimus/information/authors>

Oletko jo maksanut jäsenmaksusi 2023?

Vielä ehtii:

Jäsenmaksu 2023: henkilöjäsen 25 €, yhteisöjäsen 100 €

Maksun saaja: Maaseudun uusi aika ry

Tilinumero: IBAN FI78 5271 0420 1489 01 BIC OKOYFIHH

Viesti saajalle: Jäsenmaksu 2023 (jos maksat jonkun toisen puolesta, laita viestiin myös jäsenen nimi).

Liittyminen jäseneksi: <https://www.mua.fi/lomake/>

Jos sinulla on tuttaviamme, jotka voisivat olla kiinnostuneita MUAn toiminnasta ja jäsenyydestä niin välitä mielellään tämä jäsenkirje heille! Somessa voit levittää jutun nettisivuiltamme: ”Miksi liittyä MUAn jäseneksi?”: <https://www.mua.fi/2023/08/10/elementor-3876/>

